Kabrin arkasındaki hayat ve azab

Mahmut Altun: “Tartışılan bir konu var: Kabir azabı. Bu konuda âyetler ve hadisler varsa, yorumları nasıldır?”

Allah Resulü (asm) buyurdu ki:

“Sizden biriniz vefat ettiğinde (kıyamet gününe kadar) sabah akşam ona kendi makamı gösterilir. O kimse ehl-i Cennetten ise Cennet makamlarından bir makam, ehl-i Cehennemden ise Cehennem hücrelerinden bir karargâh gösterilir. Ve ona, ‘Burası senin ebedî durağındır! Kıyamet günü Allah seni buraya gönderecektir.’ denilir.” 1 Ölen ehl-i mağfiret ise kabri, Cennet bahçelerinden bir bahçe olur.

Kabir hayatı da, kabir azabı da vardır ve haktır.
Kişi, affedilmeyen günahları için kabir azabına uğrar.
Yani ya af, ya azap!
Af için çabamız varsa, tövbemiz varsa, pişmanlığımız varsa, gözyaşımız varsa; bu durumda inşallah azap olmaz. Çünkü affolmuşuzdur.

Ama af için herhangi bir gayretimiz yoksa arındırma işi azaba ve ateşe kalmış demektir!

Bu durumda azap olur.
Dünyadaki cezalar nasıl amel cinsinden ise, kabir azabı da amel cinsinden geliyor.
Dünyadaki cezalar nasıl keffaretü’z-zünub iseler, kabir azabı da keffaretü’z-zünub oluyor, yani günahlara kefaret oluyor.

Çünkü Cenâb-ı Hak zulmetmez.
Günahlara karşılık azap Allah’ın adaletinin gereğidir.
Dünyadaki takdirler ve taksimler, nasipler ve kısmetler, belâlar ve musîbetler nasıl bizi yaptıklarımızla rehin alıyorsa, nasıl bir adâlet-i İlâhiye gereği tecellî ediyorsa, nasıl başımıza ne gelse Allah’ın takdiri olarak hiçbirisinde zulüm ve haksızlık görmüyorsak, kabir hayatında da, berzah hayatında da zulüm ve haksızlık yoktur. Adaletsizlik ve hukuksuzluk söz konusu değildir.

Eğer kabirde azap varsa, bu hiç şüphesiz Allah’ın Adl, Hakim ve Hak isimlerinin tecellîsi ile olur ve hiç kimseye zulüm yapılmaz!

Kabir azabıyla ilgili bilgilerin kaynağı genelde hadis-i şerifler olmakla beraber, bu meseleyi Kur'ân'ın gündemine almadığını söylemek doğru değildir. İşte âyetler:

*"Onları siz değil; ancak Biz biliriz! Kendilerini iki defa azap edeceğiz. Onlar sonra da büyük bir azaba uğratılırlar." 2

Bu âyette geçen "iki azaptan" birisi dünya azabı ise, diğeri İmam-ı Azam'a göre kabir azabıdır.

*"O gün ne tuzakları onlara bir fayda verir, ne de bir yardım görürler! O zalimler için şüphesiz bundan başka da azap vardır; fakat onların çoğu bilmezler." 3
Bu ayetteki "başka azap" da İmam-ı Azam'a göre kabir azabıdır.4

Hazret-i Âişe (ra) Resûlullah Efendimize (asm) kabir azabının olup olmadığından sormuştu. Peygamber Efendimiz (asm):

"Evet kabir azabı vardır ve haktır!" buyurdu. Hazret-i Âişe (ra) der ki: "Bu sorumdan sonra Onun, (asm) kabir azabından Allah'a sığınmadan namaz kıldığını görmedim!"5

*Abdullah İbn-i Ömer (ra) rivâyet etmiştir. Bedir savaşından sonra müşriklerin yerde serili bulunan cesetlerine karşı Peygamber Efendimiz (asm):

"Nasıl? Rabb'inizin vaad ettiği azabı ve cezayı buldunuz mu?" diye hitap buyurdu. Hazret-i Ömer (ra) sordu:

"Yâ Resûlallah! Bu duygusuz cifelere mi hitap ediyorsunuz?"
Allah Resûlü (asm):
"Evet! Siz bunlardan fazla işitir değilsiniz! Fakat bunlar cevap veremezler!" buyurdu.6
Âyet ve hadislerde yer bulan kabir azabı, hiç şüphesiz âyet ve hadislerin muasır bir aynası ve tefsiri olan Risâle-i Nûr'da da vardır.

Bedîüzzaman Hazretleri, kabrin ehl-i dalâlet ve tuğyan için vahşet ve unutulmuşluk içinde zindan gibi sıkıntılı ve bir ejderha karnı gibi dar bir mezara açılan bir kapı olduğunu kaydediyor.7

Keza Üstad Bedîüzzaman, genelde gençlikte yaşanan gayr-i meşrû hayatın kabir azabı ile neticelendiğini bildiriyor.8

Dipnotlar:

1- Buharî, Cenaze, 678.

2- Tevbe Sûresi, 9/101.
3- Tûr Sûresi, 52/47.
4- Fıkhu'l-Ebsat, s. 55.
5- Nesâî, Sehiv, 64.
6- Buhârî, 4/673.
7- Sözler, s. 42.
8- Asâ-yı Mûsâ, s. 17; Kastamonu Lâhikası, s. 119.